

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17Csp/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520201047
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Adamčíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7520201047.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Ľubicou Adamčíkovou, v spore žalobcu: Dopravného podniku mesta Košice, a.s., so sídlom v Košiciach, Bardejovská 6, IČO: 31 701 914, zastúpeného JUDr. Petrom Frajtom, advokátom, s.r.o. so sídlom v Košiciach, Garbiarska 5, proti žalovanému: K. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX W. XXX, o zaplatenie 60,60 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 60,60 eur, spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 60,60 eura od 29.3.2019 do zaplatenia a poštovné vo výške 2 eurá, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 18.2.2020 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 0,60 eur titulom cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60eur, spolu s úrokom z omeškania ročne od 29.3.2019 do zaplatenia, náhradu poštovného 2 eurá a náhradu trov konania.

Podanú žalobu odôvodnil tým, že žalovaný cestoval dopravným prostriedkom žalobcu (električkou) dňa 28.3.2019 a pri kontrole sa nevedel preukázať platným cestovným lístkom. Cestovné v sume 0,60 eur a úhradu v sume 60 eur napriek upomínaniu žalovaný doposiaľ nezaplatil.

2. Okresný súd Košice - okolie (ďalej aj „súd“) na návrh žalobcu rozhodol vo veci platobným rozkazom z 27.3.2020 sp.zn. 17Csp/50/2020, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto ho súd uznesením z 8.9.2020 sp.zn. 17Csp/50/2020 zrušil.

3. Žaloba bola žalovanému doručená v zmysle ust. § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu, nakoľko ju nebolo možné doručiť na adresu jeho pobytu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky a súdu sa nepodarilo zistiť inú adresu. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, v tomto konaní bol nečinný.

4. V súlade s § 297 písm. b) CSP súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, nakoľko v danom prípade išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1 000 eur. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 15.4.2021. Súd vec rozhodol na základe listinných dôkazov predložených žalobcom.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:
6. Žalovaný cestoval dňa 28.3.2019 v Košiciach dopravným prostriedkom žalobcu, električkou, na linke 6. Pri kontrole prepravným kontrolórom žalobcu v čase o 11.59 hod. v úseku zastávok Dom umenia - Námestie osloboditeľov, smer Staničné námestie bolo zistené, že žalovaný cestuje bez cestovného lístka (hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. XXXXXX z kontroly vykonanej dňa 28.3.2019).
7. Výzvou z 3.4.2019 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie cestovného 0,60 eura, sankčnej úhrady 60,- eur a ostatných nákladov 2,- eurá do 7 dní od doručenia výzvy (predžalobná výzva z 3.4.2019).
8. Predžalobná výzva (podací hárok č. E. XXXXXXXXXX) bola podaná žalobcom na poštovú prepravu dňa 4.4.2019.
9. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.
10. Podľa § 761 druhá veta Občianskeho zákonníka podrobnosti upravujú prepravné poriadky.
11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Zákon o doprave na dráhach“) dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len "mestská doprava"), doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach.
Dopravcom je dráhový podnik, ktorý vo verejnej osobnej doprave uzatvára s cestujúcim zmluvu o preprave osôb. Dopravca poskytuje dopravné služby podľa všeobecných prepravných podmienok (ďalej len "prepravný poriadok") a ak ide o verejnú osobnú dopravu, aj podľa cestovného poriadku (§ 6 ods. 1, ods. 2 zákona o doprave na dráhach).
12. Podľa § 7 ods. 1 písm. c), j) Zákona o doprave na dráhach prepravný poriadok obsahuje obchodné podmienky dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave a na uskutočnenie prepravy, najmä podmienky uzavretia zmluvy o preprave, postup pri kontrole prepravných dokladov, práva a povinnosti osôb oprávnených kontrolovať prepravné doklady a cestujúcich bez platného prepravného dokladu (§ 8 ods. 5 a 6).
13. Podľa § 8 ods. 2 Zákona o doprave na dráhach ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.
14. Podľa § 8 ods. 5 Zákona o doprave na dráhach cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.
15. Podľa § 8 ods. 6 Zákona o doprave na dráhach prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.
16. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že podľa článku 3 body 1 až 3 Prepravného poriadku žalobcu pre mestskú hromadnú dopravu v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Prepravný poriadok“) Prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb. (bod 1) Cestujúci uzatvára Zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v Prepravnom poriadku DPMK, a.s.. Cestujúci si je vedomý

povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb. Cestujúci si je vedomý povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez platného cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených Tarifou DPMK, a.s. pre MHD v Košiciach. Cestovné a úhrada v zmysle Tarify DPMK, a.s. pre MHD v Košiciach sa považuje za splatnú momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly. (bod 2) Nevedomosť o tarifných a prepravných podmienkach neospravedlňuje a nie je dôvodom na odpustenie alebo zníženie úhrady a cestovného za cestovanie bez platného cestovného lístka (bod 3).

17. Podľa písmena E Tarify žalobcu pre mestskú hromadnú dopravu v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Tarifa“) pre stanovenie výšky sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je cena základného cestovného papierového lístka na 30 minút zakúpeného v predpredaji. Cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov NR SR č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave a č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu vo výške stonásobku stanoveného základného cestovného. Cestovné plus sankčnú úhradu priamo revízorovi môže cestujúci využiť iba v tom prípade, ak jej hodnotu uhradí stanovenou finančnou hotovosťou bez potreby výdavku z nej. Za cestujúceho bez platného cestovného lístka sa považuje aj cestujúci, ktorý nesplnil podmienky pre použitie časového alebo zľavneného cestovného lístka (napr. nemal vyznačenú platnosť cestovného lístka, predpísaným spôsobom nedokázal pri kontrole preukázať nárok na bezplatné alebo zľavnené cestovné, SMS lístok nebol potvrdený oprávneným mobilným operátorom spätnou textovou správou o zakúpenom cestovnom lístku pred nástupom do vozidla, skončila platnosť cestovného lístka).

18. Podľa písmena B Tarify cena základného cestovného papierového lístka na 30 minút je 0,60 eura.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca ako dopravca a žalovaný ako cestujúci uzavreli 28.3.2019 zmluvu o preprave osôb, a to momentom nastúpenia žalovaného do vozidla MHD žalobcu (čl. 3 body 1 a 2 Prepravného poriadku). Žalovaný porušil ust. § 8 ods. 2 Zákona o doprave na dráhach tým, že električkou žalobcu cestoval bez platného cestovného dokladu teda bez zaplataenia cestovného. Keďže žalovaný sa nevedel preukázať na výzvu pracovníka žalobcu povereného výkonom kontroly platným prepravným dokladom, vznikla mu povinnosť zaplatiť žalobcovi cestovné 0,60 eura a prirážku k základnému cestovnému 60 eur podľa vyššie citovaných ust. § 8 ods. 5 a 6 Zákona o doprave na dráhach, Prepravného poriadku a Tarify, splatné momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok pri výkone prepravnej kontroly podľa čl. 3 bod 2 Prepravného poriadku. Žalovaný cestovné a prirážku k cestovnému žalobcovi doposiaľ neuhradil. Vzhľadom k uvedenému súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení § 8 ods. 5, 6 Zákona o doprave na dráhach, Tarify a Prepravného poriadku zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi cestovné 0,60 eura a prirážku k základnému cestovnému 60 eur spolu 60,60 eura, tak ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

20. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2015, súd zaviazal žalovaného, ktorý sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu dňom nasledujúcim po dni splatnosti cestovného a prirážky (splatnosť nastala momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok žalovaným pri výkone prepravnej kontroly 28.3.2019), zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,60 eura od 29.3.2019 do zaplataenia, tak ako je uvedené vo výroku I. rozsudku. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu teda k 29.3.2019 bola 5 %.

21. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky a to hotové výdavky a poštovné za predžalobnú výzvu v sume 2,- eurá.

22. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Žalobca mal vo veci plný úspech, preto mu súd podľa vyššie citovaného ust. § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % , tak ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

25. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).
- Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364, 365 ods. 3 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.